

Компания туралы

2018–2028 жылдарға арналған Даму стратегиясы

Электр энергиясы мен көмір нарығына шолу

КОМПАНИЯ ҚЫЗМЕТІНЕ ҚАРЖЫ-ЭКОНОМИКАЛЫҚ ШОЛУ

Инвестициялық қызметті басқару

Сатып алуды басқару

Корпоративтік басқару

Орнықты даму

Қосымшалар

КОМПАНИЯ ҚЫЗМЕТІНЕ ҚАРЖЫ-ЭКОНОМИКАЛЫҚ ШОЛУ

БАРЛЫҚ УАҚЫТТАҒЫ СЕНІМДІЛІК

МАҢЫЗДЫ ҚАРЖЫЛЫҚ ОҚИҒАЛАР

Күні	Оқиға
	<p>2019 жылдың желтоқсанында алғаш рет Қытайдан жаңа вирустың пайда болғандығы туралы жаңалықтар айтыла бастады. 2020 жылғы 11 наурызда Дүниежүзілік Денсаулық сақтау ұйымы COVID-19 коронавирусының жаңа түрінің пандемиясын жариялады. «Қазақстан Республикасында төтенше жағдайды енгізу туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2020 жылғы 15 наурыздағы № 285 Жарлығына сәйкес ел аумағында 2020 жылғы 16 наурыздан бастап 2020 жылғы 11 мамырға дейінгі кезеңге төтенше жағдай енгізілді. Қазақстанның көптеген қалалары карантин режиміне көшті, сондай-ақ 2020 жылғы 30 наурыз бен 11 мамыр аралығында көптеген өнеркәсіптік кәсіпорындардың қызметі тоқтатылды.</p> <p>Пандемияға жауап ретінде қазақстандық билік COVID-19 індетінің таралуын болдырмау және әсерін тежеуге бағытталған көптеген шараларды жүзеге асыруда, мысалы, алыс сапарларға тыйым салу, карантин, іскерлік белсенділікке шектеулер және т. б. Бұл шаралар Қазақстандағы экономикалық белсенділікті елеулі түрде шектеп, жағымсыз әсер етуде, және де белгісіз уақыт кезеңінде бизнеске, нарық қатысушыларына, Қоғам клиенттеріне, сондай-ақ Қазақстан және әлемдік экономикаға жағымсыз әсерін жалғастыра бермек.</p> <p>Бұған қоса, 2020 жылғы 9 наурызда ОПЕК мүшелері мен басқа да ірі мұнай өндіруші елдер арасындағы келіспеушіліктер аясында мұнай бағасы төмендеді, Brent маркалы мұнайдың құны 2020 жылғы наурызда барреліне 25 доллардан төмендеді. 2020 жыл басталғаннан бергі теңгенің АҚШ долларына қатысты құнсыздануы шамамен 10%-ды құрады. 31.12.2020 ж. жағдай бойынша Brent маркалы мұнайдың құны барреліне 51,80 АҚШ долларын құрап отыр, баға одан әрі өседі деген болжам бар.</p> <p>Қазіргі уақытта жағдай одан әрі күрделене түсуде. Бұған қоса Компанияның пайда түсімі мен жеткізіліміне қатысты да айтарлықтай нәтиже байқала қойған жоқ.</p>
2020 ж.	<p>Топта электр энергиясын өндіру көлемі 2020 жылы 31,4 млрд кВт*с құрады, бұл жоспардан 3%-ға және өткен кезеңдегі көрсеткіштерден 4%-ға жоғары. Өткен жылға қарағанда өндіріс көлемі ұлғаюының негізгі факторы ҚР солтүстігі мен оңтүстігінде электр энергиясын тұтынудың 2,3%-ға өсуі болып табылады. Сондай-ақ, топтың ҚР-да электр энергиясын өндірудегі үлесі 2020 жылдың нәтижесі бойынша 29%-ды құрады, бұл өткен жылғы көрсеткіштен 2%-ға жоғары.</p> <p>2020 жылы түсім 283 млрд теңгені құрады, бұл өткен жылмен салыстырғанда 16%-ға жоғары. Топтың EBITDA көрсеткіші 99,7 млрд теңгені құрады, бұл өткен жылғы көрсеткіштен 21%-ға жоғары. Өткен жылмен салыстырғанда түсім мен EBITDA өсімінің негізгі драйвері электр энергиясына тарифтер мен өндіру көлемінің өсуі болып табылады.</p> <p>Осындай жағдайда болашақтағы ахуалды болжау қиын. Қоғам жоғарыда көрсетілген оқиғалардың ықтимал әсерін қадағалауды жалғастырып, бизнеске әсер етуі мүмкін теріс салдарларды алдын алу үшін, мынадай барлық қажетті шараларды іске асырмақ:</p> <p>COVID-19 пандемиясына байланысты тоқтап қалу/карантин салдары жалпы іскерлік белсенділіктің баяулауына әкелмек, бұл болашақта «Самұрық-Энерго» АҚ Компаниялар тобының қаржылық көрсеткіштеріне әсер етуі мүмкін; ОПЕК мүшелері мен басқа да ірі мұнай өндіруші елдер арасындағы жаңа уағдаластықтар аясында Қазақстан мен Ресей өндіру деңгейін қысқарту бойынша міндеттемелер қабылдады;</p> <p>теңгенің АҚШ долларына шаққандағы бағамының одан әрі құнсыздануы Компанияның қаржылық нәтижелеріне теріс әсер етеді.</p> <p>Десек те, Компанияның қаржылық тұрақтылығына оң әсер ететін жайттар да болды:</p> <p>ҚР ЭМ 2020 жылғы 22 мамырдағы № 205 бұйрығымен 2021 жылдан бастап қолданысқа енгізіле отырып, электр энергиясына тарифте ескерілетін тіркелген пайданы айқындау әдістемесі бекітілді, бұл өзіндік құнды толық жабудан басқа, ЭӨҰ электр энергиясын өткізуден рентабельділік алуға мүмкіндік береді.</p>
1 қаңтар 2020 ж.	<p>Қарыз қаражатын тарту арқылы ауқымды инвестициялық бағдарламаларды іске асырып жатқан ЕТҰ үшін 2019 жылы ҚР ЭМ-мен инвестициялық келісімдер жасалды және қуатқа жеке тарифтер бекітілді.</p> <p>«АлЭС» АҚ және «ШГЭС» АҚ үшін тарифтер 01.01.2020 ж. бастап қолданысқа енгізілді, ал «ШарГЭС» АҚ үшін тарифтер 01.03.2020 ж. бастап енгізілді.</p>
30 қаңтар 2020 ж.	<p>Инвестициялық бағдарламаларды қарауға жіберу қағидаларына сәйкес (ЭМ 28.11.2017 ж. № 416 Бұйрығы) «Қуаты 500 МВт № 1 Энергия блогын қалпына келтіру» жобасына қатысты инвестициялық келісім жасасу мақсатында ЕГРЭС-1 Нарық кеңесінің қарауына тиісті инвестициялық бағдарламаны жіберді. Нарық кеңесінің инвестициялық бағдарламаны уәкілетті органда одан әрі қарауға оң ұсынымы алынды.</p>
21 мамыр 2020 ж.	<p>«Қаржы-есеп айырысу орталығының жаңартылатын энергия көздерін пайдалану объектілері өндірген электр энергиясын орталықтандырылған сатып алу және сату, қаржы-есеп айырысу орталығының электр энергиясының тиісті үлесін күнтізбелік жылдың қорытындылары бойынша білікті шартты тұтынушыға қайта есептеу және қайта бөлу қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Энергетика министрінің 2015 жылғы 2 наурыздағы № 164 бұйрығына (бұдан әрі – Қағидалар) өзгерістер енгізілді. Өзгерістер ЖЭК объектілеріне Қағидалардың 106-тармағының 1) және 2) тармақшаларында көрсетілген мерзімдерді «ЕҚО» ЖШС алдындағы міндеттемелерді орындамауды болдырмау шеңберінде өтініш берушінің өтінішіне сәйкес (еркін нысанда) күнтізбелік 1 жылдан аспайтын мерзімге бір рет ұзартуға мүмкіндік береді.</p>

СТРАТЕГИЯЛЫҚ ЕСЕП

КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ ТУРАЛЫ ЕСЕП

ОРНЫҚТЫ ДАМУ САЛАСЫНДАҒЫ ҚЫЗМЕТ ТУРАЛЫ ЕСЕП

Күні	Оқиға
22 мамыр 2020 ж.	Қазақстан Республикасы Энергетика министрінің 2020 жылғы 22 мамырдағы № 205 бұйрығымен жаңа «Электр энергиясына шекті тарифтерді бекіту кезінде ескерілетін тіркелген пайданы, сондай-ақ теңгерімдеуші электр энергиясына шекті тарифтерді бекіту кезінде ескерілетін теңгерімдеуге тіркелген пайданы айқындау әдістемесі» бекітілді. Әдістемеді «өтпелі кезең» қарастырылған, оның барысында тіркелген пайда 2019 жылы электр энергиясын өндіруге жұмсалған шығындарға сүйене отырып есептеледі және 11,79% деңгейінде белгіленеді. RAB-реттеуге толыққанды көшу 01.01.2021 ж. бастап жүзеге асырылады.
17 маусым 2020 ж.	«Инвестициялық бағдарламаларды қарауға, қарауға және іріктеуге рұқсат беру қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Энергетика министрінің 2017 жылғы 28 қарашадағы № 416 бұйрығына өзгерістер енгізілді, оларға сәйкес инвестициялық келісімдер шеңберінде инвестициялардың жол берілетін көлемі 10%-дан 30%-ға дейін ұлғайтылды (заттай көріністе 10-нан 30 млрд теңгеге дейін), бұл өндіріс қуаттарды жаңғыртуға, кеңейтуге, реконструкциялауға және (немесе) жаңартуға салаға инвестициялардың құйылуына ықпал етеді.
18 маусым 2020 ж.	«ГРЭС-1» ЖШС мен «Қазақстан Халық банкі» АҚ арасында несиелік желіге рұқсат беру туралы келісімге қосымша келісім жасасу арқылы несиелік лимит 38 млрд теңгеге дейін ұлғайтылды.
22 маусым 2020 ж.	«Шардара СЭС» АҚ Еуропалық Қайта Құру және даму банкінен ағымдағы өтімділік коэффициентін мерзімсіз жоюға келісім-хат (waiver) алды.
26 маусым 2020 ж.	Fitch Ratings халықаралық рейтинг агенттігі қоғамның шетелдік және ұлттық валютадағы ұзақ мерзімді несиелік рейтингтерін «BB» деңгейінде растады, болжам «Тұрақты»; шетелдік валютадағы қысқа мерзімді несиелік рейтинг «B» деңгейінде; Ұлттық ұзақ мерзімді рейтинг «A+(kaz)» деңгейінде, болжам «Тұрақты». Агенттік сондай-ақ Қоғамның несие төлеу қабілеттілігін дербес негізде бағалауды «B» деңгейінен «B+» деңгейіне дейін, Қоғамның шетелдік және ұлттық валютадағы басымдылық қамтамасыз етілмеген рейтингтерін «BB»-деңгейінен «BB» деңгейіне дейін және Ұлттық басымдылық қамтамасыз етілмеген рейтингін «A-(kaz)» деңгейінен «A+(kaz)» деңгейіне дейін көтерді.
29 маусым 2020 ж.	ҚР Энергетика министрлігі станциялар үшін электр энергиясының 01.07.2020 ж. бастап қолданысқа енгізілген шекті тарифтерін жариялады. «ЕГРЭС-2» АҚ және «АлЭС» АҚ ЕТҮ-лары үшін тарифтер 18%-ға өсіріліп бекітілді. «ЕГРЭС-1» ЖШС үшін тарифтің өсуі 0,7%-ды құрады. «МГЭС» АҚ үшін тариф қолданыстағы деңгейде сақталды. Ал «ШарГЭС» АҚ үшін тариф 7,1%-ға төмендеді. Станциялардағы шекті тарифтердің өсуін ескере отырып, ЕТҮ – «АлматыЭнергоСбыт» ЖШС 24.07.2020 ж. ТМРЕМ-ге 2020 жылғы 1 қыркүйектен бастап электрмен жабдықтау тарифінің ұлғаюын келісуге өтінім-хабарлама берді. Жобаланатын тариф 19,38 теңге/кВт*с (қолданыстағы тарифке қарағанда 13,2% өсіммен) құрайды.
19 тамыз 2020 ж.	Тепе-тең акционерлері «Самұрық-Қазына» АҚ және «Самұрық-Энерго» АҚ болып табылатын «Екібастұз ГРЭС-2 станциясы» АҚ жалпы сомасы шамамен 100 млрд теңгеге шетел валютасындағы барлық міндеттемелерді қайта қаржыландырды. Осылайша, станция валюталық тәуекелдерді толық көлемде нивелирледі, кепілзатты босатты, ілеспе шығыстарды оңтайландырды.
27 тамыз 2020 ж.	2021 жылғы 29 қыркүйекке дейін «ГРЭС-1» ЖШС-нің «Сбербанк России» АҚ ЕБ несиелік желісі ұзартылды.
6 қараша 2020 ж.	Алматы қаласы бойынша ТМРБҚ 06.11.2020 ж. № 126-НҚ бұйрығымен АЖК үшін 2021 жылдан бастап 2025 жылға дейінгі кезеңге тарифтер бекітілді. 2021 жыл – 6,04 теңге/кВт*с; 2022 жыл – 6,42 теңге/кВт*с; 2023 жыл – 6,69 теңге/кВт*с; 2024 жыл – 7,10 теңге/кВт*с; 2025 жыл – 7,36 теңге/кВт*с.
18 қараша 2020 ж.	«КОРЭМ» АҚ Сауда алаңында 2021 жылға арналған электр қуатымен орталықтандырылған сауда-саттық өткізілді. Сауда-саттық қорытындысы бойынша «Самұрық-Энерго» АҚ 2 768 МВт, оның ішінде АлЭС – 490 МВт, ЕГРЭС-2 – 625 МВт, ЕГРЭС-1 – 1 653,91 МВт сатты.
2020 ж. 12 ай	Ерейментау қаласында 50 МВт ЖЭС құрылысы жобасын қаржыландыру мақсатында «Богатырь Көмір» ЖШС циклдық-ағындық технологиялар жобасын қаржыландыру мақсатында 43 млн еуро сомасына және 6,9 млрд теңге сомасына ЕАДБ қарыз қаражатын игеру жүзеге асырылды.
3 желтоқсан 2020 ж.	Инвестициялық бағдарламаларды қарауға рұқсат беру қағидаларына сәйкес (ЭМ 28.11.2017 ж. № 416 бұйрығы) Энергетика министрлігі инвестициялық келісімдер жасалатын электр станцияларының тізіміне ЭГРЭС-1 станциясын «Қуаты 500 МВт № 1 Энергия блогын қалпына келтіру» жобасымен енгізді.
7 желтоқсан 2020 ж.	Мемлекет басшысы маневрлік қуаттар құрылысын ынталандыру, ЖЭК қолдауға толассыз тариф белгілеу мақсатында, сондай-ақ Қазақстан Республикасының ЖЭК саласындағы қолданыстағы заңнамасын жетілдіру мақсатында әзірленген «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне жаңартылатын энергия көздері мен электр энергетикасын пайдалануды қолдау мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» Қазақстан Республикасының Заңына қол қойды.
14 желтоқсан 2020 ж.	Директорлар кеңесі Компанияның қаржылық тұрақтылығын растап, несиелік тәуекелдің «жасыл» аймағын белгіледі.

МАКРОЭКОНОМИКАЛЫҚ ФАКТОРЛАР

Өткен 2020 жыл COVID-19 вирусының әлемде, оның ішінде Қазақстан Республикасында да таралуы салдарынан орын алған жалпы қолайсыз экономикалық жағдаймен сипатталады. Halyk Finance сараптамалық есебіне сәйкес, 2020 жылдың 4-тоқсанында мұнайдың әлемдік бағасының өсуі, карантиндік шаралардың әлсіреуі, номиналды жалақының екі таңбалы өсуі және бизнестің шектеулерге бейімделуі арқасында экономикадағы жағдай жақсы жаққа бет бұра бастады.

Қазақстан экономикасы 2020 жылдың соңына қарай ЖІӨ деңгейінің жыл ішінде 2,1% г/г деңгейіндегі ең аз мөлшерде қысқаруымен негізгі көрсеткіштердің жақсарғанын көрсетті. Жалпы алғанда 2020 жылы ЖІӨ 2,6% г/г қысқарды, ал экономика соңғы екі онжылдықта алғаш рет рецессияға ұшырады.

ҚР ҰЭМ Статистика комитетінің деректері бойынша инфляция 2020 жылдың 4-тоқсанында бір жыл ішінде 2,6% деңгейіне дейінгі ең жоғарғы деңгейге жетті, бұл ретте жылдық инфляция соңғы жылдардың көрсеткіштерінен едәуір асып түсті. Инфляциялық қысым себептеріне ұлттық валютаның әлсіреуі, мемлекеттік шығыстардың ұлғаюы (2019 жылғы ЖІӨ-нің 20% деңгейіне қарағанда ЖІӨ-нің 24% болуы) реттелетін тарифтердің

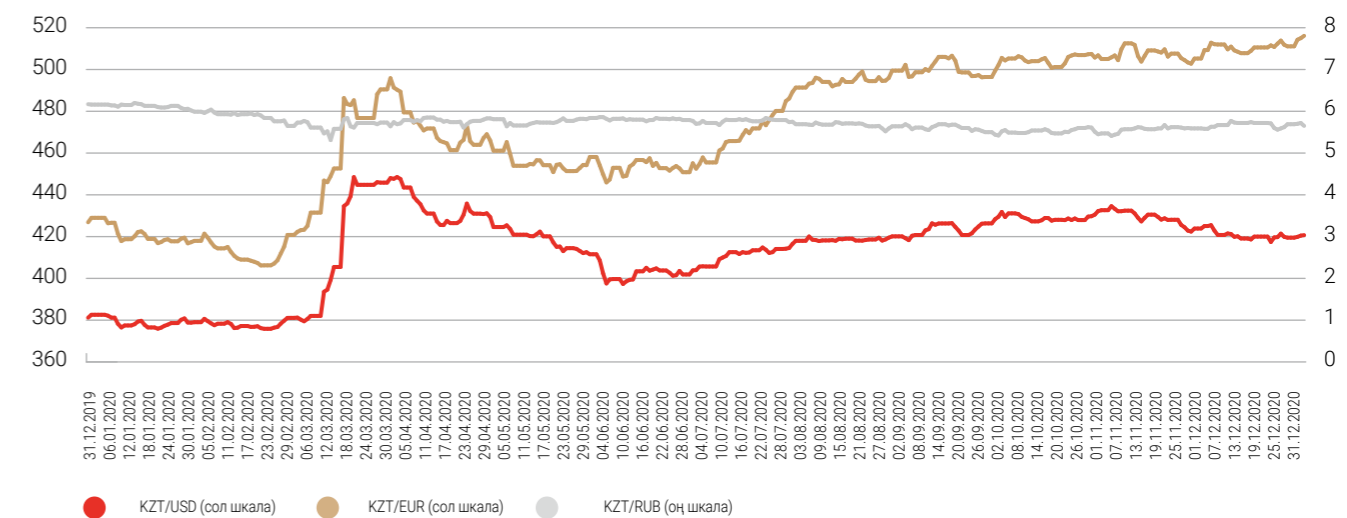
өсуі (2019 жылғы 2.7% қарағанда +3.5%) және азық-түлік нарығындағы дүрлікпе негіз болды.

Жыл бойы реттеуші органдар сыртқы экономикалық конъюктураның нашарлауына байланысты валюта нарығында белсенді саясат жүргізді, бұл ұлттық валюта бағамының одан әрі құлдырауын тоқтатуға мүмкіндік берді. Бір жыл ішінде ұлттық валюта 10,4%-ға дейін әлсіреп, бір доллар бағасы 420,71 теңге болды, 2020 жылғы 4-тоқсанда 2,0%-ға нығайды. 4-тоқсанда ұлттық валюта бағамын тұрақтандырудың негізгі факторы мұнай бағасының барреліне 26,5%-ға, 51,8 долларға дейін өсуі болды.

Желтоқсан айында реттеуші өтімділікті басқару дәлізін +/-1,5%-дан +/-1%-ға дейін азайта отырып, базалық мөлшерлемені 9% деңгейінде сақтап қалды. Базалық мөлшерлеменің негізгі параметрлері инфляция 5,3-5,4% мөлшерінде болған дағдарысқа дейінгі деңгейге шықты. Ол кезде реттеуші ақша-несие шарттарын бейтарап деп белгіледі. Қазір инфляция 7,4-7,5% деңгейінде қалыптасып, мөлшерлеме дағдарысқа дейінгі деңгейге сәйкес келген кезде, мұндай ақша-несие жағдайларын ынталандырушы деп сипаттауға болады (Halyk Finance дереккөзі).

Валюта бағамдарының өзгерісі:

	31.12.2019 жыл	31.12.2020 жыл	%
KZT/USD	381,18	420,71	110
KZT/EUR	426,85	516,13	121
KZT/RUB	6,17	5,65	92

Компания туралы

2018–2028 жылдарға арналған Даму стратегиясы

Электр энергиясы мен көмір нарығына шолу

КОМПАНИЯ ҚЫЗМЕТІНЕ ҚАРЖЫ-ЭКОНОМИКАЛЫҚ ШОЛУ

Инвестициялық қызметті басқару

Сатып алуды басқару

Корпоративтік басқару

Орнықты даму

Қосымшалар

ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ ҚАҒИДАТТАРЫ

Қоғамның 2020 жылғы Электр энергетикасы және көмір салаларындағы жұмысы бекітілген жоспарларға сәйкес жүзеге асырылды.

«Самұрық-Энерго» АҚ компаниялар тобының Қаржы-шаруашылық қызметінің қорытындылары туралы шоғырландырылған есепті жасау кезінде бірыңғай ұстанымды сақтау мақсатында үлестік қатысу әдісі қолданылады. Бұдан басқа, қолданыстағы есепке алу саясатына сәйкес негізгі құралдар мен материалдық емес активтерді көрсету бастапқы құн бойынша, яғни қайта бағалау есепке алынбай жүргізіледі. Еншілес компаниялар шоғырландырылған қаржылық есептілікке сатып алу әдісі бойынша енгізіледі. Сатып алынған сәйкестендірілетін активтер, сондай-ақ бизнесті біріктіру кезінде алынған міндеттемелер мен шартты міндеттемелер

бақыланбайтын қатысу үлесінің мөлшеріне қарамастан, сатып алу күніндегі әділ құн бойынша көрсетіледі.

Жоғарыда баяндалғанның негізінде, шоғырландырылған теңгерімде үлестік қатысу әдісін пайдалану кезінде «Екібастұз ГРЭС-2 станциясы» АҚ, «Forum Muider B.V.» көмір активтері компаниясы сияқты ірі компаниялардың айналымдары алып тасталды, осы компаниялардағы «Самұрық-Энерго» АҚ-ның иелену үлесі 50%-ды құрайды.

«Самұрық-Энерго» АҚ шоғырландырылған қаржылық нәтижесін қалыптастыру кезінде осы компаниялар бойынша пайданың үлесі «Ұйымдардың үлестік қатысу және инвестициялардың құнсыздануы әдісі бойынша ескерілетін пайдасының/залалының үлесі» бабында көрсетіледі.

ҚАРЖЫ-ЭКОНОМИКАЛЫҚ КӨРСЕТКІШТЕР

№ п/п	Көрсеткіш, млн теңге	2018 (нақты)	2019 (нақты)	2020 (нақты)	2021 (болжам)	2022 (болжам)
1	Өнімді сатудан және қызмет көрсетуден түскен кіріс	260 400	243 722	283 010	321 775	389 336
1.1.	Электр энергиясын өндіру	185 355	169 369	207 917	235 138	294 007
1.2.	Энергиямен қамтамасыз етуші ұйымдардың электр энергиясын сатуы	96 955	100 171	106 911	122 925	136 896
1.3.	Жылу энергиясын өндіру	21 674	16 781	19 202	18 124	20 518
1.4.	Электр энергиясын жеткізу және тарату	40 020	38 028	40 685	45 339	49 035
1.5.	Химиялық тазартылған суды сату	1 824	1 515	1 626	1 744	1 797
1.6.	Жалға алулар	3 542	3 925	4 041	3 778	3 779
1.7.	Өзге	1 597	2 555	3 181	4 005	5 678
2	Сатылған өнім мен көрсетілген қызметтердің өзіндік құны	(188 356)	(195 891)	(225 185)	(258 257)	(277 718)
2.1.	Электр энергиясын өндірудің өзіндік құны	(129 110)	(130 934)	(156 182)	(179 822)	(197 127)
2.2.	Энергиямен қамтамасыз етуші ұйымдардың электр энергиясын сатуының өзіндік құны	(95 938)	(101 280)	(111 195)	(124 062)	(135 831)
2.3.	Жылу энергиясын өндірудің өзіндік құны	(20 023)	(16 338)	(18 804)	(19 558)	(20 337)
2.4.	Электр энергиясын жеткізудің өзіндік құны	(30 068)	(32 543)	(54 365)	(39 756)	(42 579)
2.5.	Химиялық тазартылған суды сатудың өзіндік құны	(1 736)	(1 356)	(1 679)	(1 917)	(1 913)
2.6.	Негізгі қызметтің басқа түрлерінің өзіндік құны	(640)	(832)	(946)	(1 124)	(1 065)
	Негізгі құралдар мен материалдық емес активтердің амортизациясы	(52 364)	(54 223)	(57 331)	(60 354)	(65 898)
3	Жалпы пайда	72 044	47 832	57 826	63 518	111 618

№ п/п	Көрсеткіш, млн теңге	2018 (нақты)	2019 (нақты)	2020 (нақты)	2021 (болжам)	2022 (болжам)
4	Қаржыландырудан түскен кірістер	2 333	2 377	2 916	534	421
5	Өзге кірістер (1) (4)	5 347	5 376	4 637	282	261
6	Өнімді сату мен қызмет көрсетуден түскен шығыстар	(14 340)	(7 999)	(10 202)	(12 467)	(10 458)
7	Жалпы және әкімшілік шығыстар	(13 018)	(12 710)	(15 826)	(13 532)	(13 498)
8	Операциялық пайда	44 686	27 123	31 798	37 518	87 662
9	Амортизация, пайыздар және КПП бойынша аударымдарға дейінгі пайда (ЕБИТДА)	97 825	82 487	99 728	108 446	170 443
10	Қаржыландыруға жұмсалған шығыстар (2) (3) (5)	(33 129)	(32 319)	(31 025)	(32 327)	(32 370)
11	Негізгі емес қызметке жұмсалған өзге шығыстар (6)	(16 549)	(1 920)	(4 061)	(95)	(98)
12	Ұйымның үлестік қатысу және инвестицияның құнсыздануы әдісі есептелетін пайдасының/залалының үлесі	9 752	11 191	9 474	9 660	15 956
13	Тоқтатылған қызметтен түскен пайда (залал)	-1 584	0	0	0	0
	Еншілес ұйымдардың шығып кетуінен табыс (залал)	287	0	0	0	0
14	Салық салынғанға дейінгі пайда (залал)	11 143	11 829	13 739	15 572	71 834
15	Корпоративтік табыс салығы бойынша шығыстар	(7 718)	(4 717)	(5 655)	(4 671)	(14 707)
16	Азшылықтың үлесі алып тасталғанға дейінгі барлық пайда (залал)	3 425	7 111	8 083	10 901	57 127
17	Азшылықтың үлесі	184	276	76	297	297
18	Топ Акционерлеріне тиесілі барлық пайда	3 241	6 835	8 008	10 604	56 829

(1) 2018 ж. бағам айырмасынан түскен кіріс ҚЕ-де «өзге кірістер» бөлімінде көрсетілді

(2) 2018 ж. бағам айырмасынан болған шығыс ҚЕ-де «қаржылық шығыстар» бөлімінде көрсетілді

(3) 2019 ж. бағам айырмасынан түскен кіріс ҚЕ-де «қаржылық кірістер» бөлімінде көрсетілді

(4) 2020 ж. бағам айырмасынан түскен кіріс ҚЕ-де «өзге кірістер» бөлімінде көрсетілді

(5) 2020 ж. бағам айырмасынан болған шығыс ҚЕ-де «қаржылық шығыстар» бөлімінде көрсетілді

(6) Құнсызданудан түскен залал (НЕТТО) ҚЕ-де «қаржылық шығыстар» бабында көрсетілді

Ескертпе: Кірістер мен өзіндік құнның талдамасы қызмет түрлері бөлінісінде келтірілген (сегменттер бойынша емес) және элиминациялауды есепке алмай көрсетілген.

Компания туралы

2018–2028 жылдарға арналған Даму стратегиясы

Электр энергиясы мен көмір нарығына шолу

КОМПАНИЯ ҚЫЗМЕТІНЕ ҚАРЖЫ-ЭКОНОМИКАЛЫҚ ШОЛУ

Инвестициялық қызметті басқару

Сатып алуды басқару

Корпоративтік басқару

Орнықты даму

Қосымшалар

2020 жылы «Самұрық-Энерго» АҚ Компаниялар тобы бойынша өнімді сатудан және қызмет көрсетуден түскен түсім 283 010 млн теңгені құрады:

Электр энергиясын өндіру сегменті бойынша шоғырландырылған түсімнің артуы электр энергиясын сату көлемінің және тарифтің өсуі есебінен жүзеге асты. Негізгі өсім «АлЭС» АҚ бойынша электр энергиясына белгіленген тарифтің ұлғаюы есебінен, сондай-ақ ішкі нарықта «Екібастұз ГРЭС-1» ЖШС бойынша электр энергиясын өткізу көлемінің 1 466 млн кВт*с артуы есебінен байқалады.

Электр энергиясын беру бойынша түсімнің ұлғаюы «Алатау Жарық Компаниясы» АҚ электр энергиясын беру тарифінің 5,46 теңге/кВт*с-тан 5,95 теңге/кВт*с-қа дейін өсуімен байланысты болып отыр.

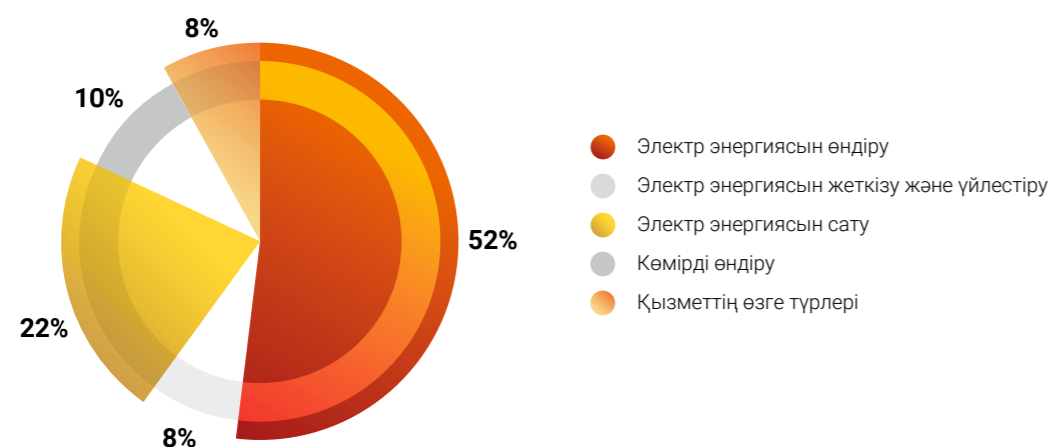
Сату (өткізу) сегменті бойынша түсімнің өсуі «Алматы-ЭнергоСбыт» ЖШС электр энергиясын өткізу тарифінің 16,11 теңге/кВт*с-тан 17,66 теңге/кВт*с-қа дейін ұлғаюымен байланысты.

Алдағы кезеңге арналған болжам:

2021 жылға арналған болжамда сатудан түсетін кіріс 321 775 млн теңге мөлшерінде жоспарланған, бұл 2020 жылғы фактіден 38 765 млн теңгеге немесе 14%-ға жоғары. Ұлғаю электр энергиясын өндіруге және жеткізуге арналған тарифтердің өсуіне, сондай-ақ электр энергиясын өткізу көлемінің өсуіне негізделіп отыр.

2021 жылға арналған болжамда негізінен «Екібастұз ГРЭС-1» ЖШС есебінен электр энергиясын өндіру бойынша кірістердің өсуіне байланысты 2020 жылға арналған болжамға кірістің ұлғаюы байқалады. Сондай-ақ, электр энергиясын беру мен өткізуден түсетін кірістердің көлемі мен тарифтердің ұлғаюы есебінен өсуі күтілуде.

Қызметтің негізгі түрлері бойынша 2020 жылғы табыстың құрылымы

Өндірушілер бойынша бөлгендегі өнімді сатудан және қызмет көрсетуден түскен кіріс

Көрсеткіш, млн теңге	2018 (нақты)	2019 (нақты)	2020 (нақты)	2021 (болжам)	2022 (болжам)
Өнімді сатудан және қызмет көрсетуден түскен кіріс	260 400	243 722	283 010	321 775	389 336
«Екібастұз ГРЭС-1» ЖШС	125 598	108 017	123 478	142 526	192 854
«АлматыЭнергоСбыт» ЖШС	96 955	100 171	106 911	122 925	136 896
«Алматы электр станциялары» АҚ	65 542	64 047	74 481	79 768	86 198
«Алатау Жарық Компаниясы» АҚ	40 258	38 167	40 819	45 440	49 139
«Мойнақ СЭС» АҚ	10 217	9 883	20 520	20 863	20 819
«Бірінші жел электр станциясы» ЖШС	4 460	4 592	5 031	5 514	5 734
«Шардара СЭС» АҚ	3 318	2 279	6 761	8 405	9 657
«Бұқтырма СЭС» АҚ	3 541	3 924	4 040	3 778	3 779
«Ereumentau Wind Power» ЖШС					4 827
«Energy Solution center» ЖШС	937	1 105	1 287	1 457	1 407
«Green Energy» ЖШС	141	158	236	377	399
Топ ішілік айналымдар (алып тастау)	-90 566	-88 621	-100 554	-109 278	-122 372

Қоғамның негізгі қызметінен түсетін табыстардың негізгі үлесі «Екібастұз ГРЭС-1» ЖШС, «Алматы электр станциялары» АҚ, «Алатау Жарық Компаниясы» АҚ, «АлматыЭнергоСбыт» ЖШС-ға тиесілі. Сонымен қатар, кіріс-

терді шоғырландыру кезінде жалпы сомадан негізінен энергия өндіруші және таратушы компаниялар бойынша топішілік айналымдар алып тасталады.

Өнім мен қызмет көрсетудің өзіндік құны

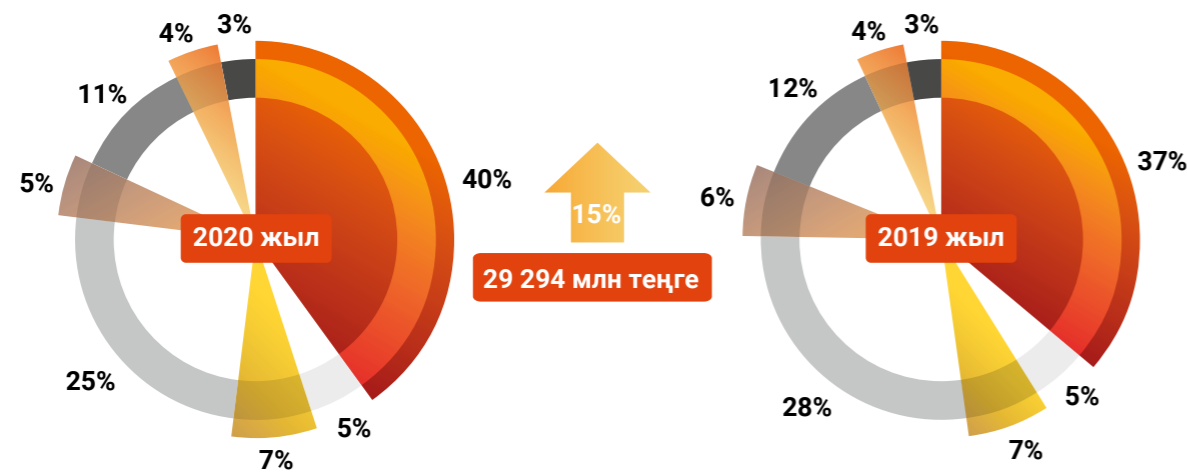
Көрсеткіш, млн теңге	2018 (нақты)	2019 (нақты)	2020 (нақты)	2021 (болжам)	2022 (болжам)
Отын	56 768	52 340	59 109	61 957	69 252
Еңбекке ақы төлеу және оған байланысты шығыстар	25 231	26 775	29 394	31 040	32 326
Сатып алынған электр энергиясының құны	10 178	13 673	22 865	39 442	40 458
Электр қуатының әзірлігін қолдау бойынша қызметтер		7 692	10 094	9 725	10 003
Негізгі құралдардың тозуы және МЕА амортизациясы	52 364	54 227	57 331	60 354	65 898
Жөндеу және ұстау	6 344	6 879	8 520	10 860	11 469
Электр энергиясын жеткізу және басқа қызметтер	10 019	10 331	11 494	11 664	12 099
Материалдар	1 773	1 844	1 713	2 071	2 311
Сумен қамтамасыз ету	4 664	3 962	4 847	5 799	6 436
Желілердегі шығын	193	193	2	4	4
Табыс салығынан басқа салықтар	4 876	4 586	4 589	5 717	6 431
Қоршаған ортаға эмиссия үшін төлем	4 036	4 338	4 731	5 208	5 413
Сыртқы ұйымдардың қызметі	8 219	5 383	6 003	10 984	12 066
Басқа	3 690	3 668	4 492	3 433	3 552
БАРЛЫҒЫ	188 356	195 891	225 185	258 257	277 718

(1) ҚЕ-де 2018–2020 жылдарға арналған қоршаған ортаға эмиссия үшін төлем «табыс салығынан басқа салықтар» бабында көрсетілген.

2020 жылдың қорытындысы бойынша өзіндік құн 225 185 млн теңгені құрады, бұл 2019 жылғы фактіден 15%-ға жоғары. Шығыстардың ұлғаюы негізінен көмір шығындарының (көмір бағасының және өндіру көлемінің ұлғаюы) және РФЦ ЖЭК ЖШС-нен сатып алынатын электр энергиясы шығындарының (тарифтер мен са-

тып алу көлемінің өсуі) өсуімен байланысты. Сондай-ақ тауарлар мен көрсетілетін қызметтер бағасының өсуіне байланысты шығыстардың ұлғаюы және амортизацияның ұлғаюы байқалады (негізінен «Екібастұз ГРЭС-1» ЖШС).

Қызметтің негізгі түрлері бойынша өзіндік құнның құрылымы

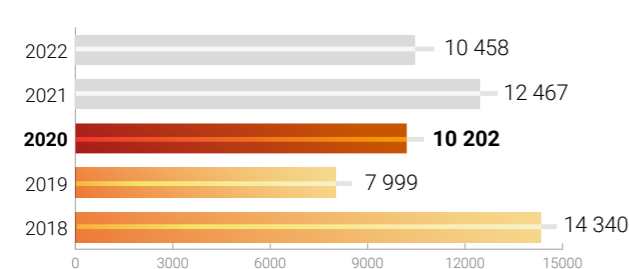

- Отың, ЖФМ, энергия
- Шикізат пен материалдар, тех. қажеттіліктерге арналған суы, басқа жұмыстар, қызметтер және өндірістік жалға алу
- Жеткізумен байланысты қызмет шығындары
- НҚЖ және МЕА амортизациясы
- Салық және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер
- Өндірістік персоналға арналған ЕТҚ
- Жендеулер
- Өзгелер

Болашақ кезеңге арналған болжам: 2021 жылға арналған болжамда өндіріс пен сату көлемінің өсуіне, сондай-ақ тауарлар мен қызметтерге бағаның өсуіне байланысты шығындар артады. 2022 жылға арналған болжамдағы шығыстардың ұлғаюы тауарлар мен қызметтер бағасының өсуіне байланысты.

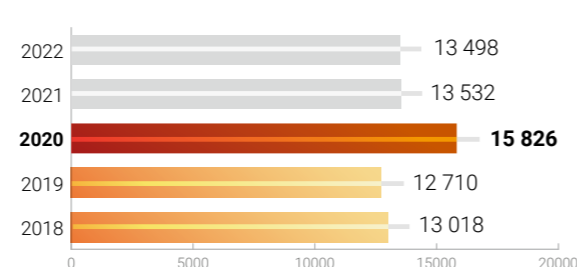
Алдағы кезеңге болжам: 2021 жылға арналған болжамда 2020 жыл фактісімен салыстырғанда сатуға арналған шығыстардың ұлғаюы электр энергиясын экспорттау көлемінің 859 млн кВт*с-тан 1 500 млн кВт*с-қа өсуіне байланысты 22%-ды құрайды.

Сатуға арналған шығын, млн теңге

2020 жыл қорытындысы бойынша сатуға арналған шығындар 2019 жылға қарағанда 2 203 млн теңгеге көбейіп, 10 202 млн теңгені құрады. Аталған ауытқу «КЕГОС» АҚ-ның көрсететін қызметіне бағаның өсуіне байланысты.

Әкімшілік шығыстар, млн теңге

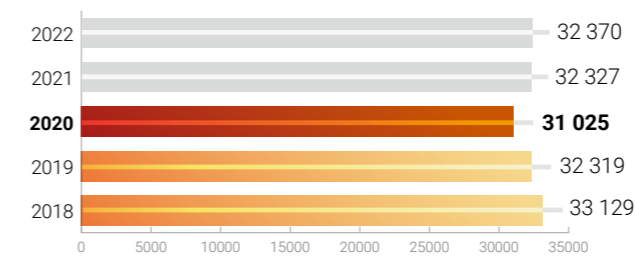

2020 жыл қорытындысы бойынша әкімшілік шығындар 15 826 млн теңгені құрады, бұл 2019 жылғы ұқсас кезеңмен салыстырғанда 3 116 млн теңгеге немесе 25%-ға көп. Ұлғаю негізінен 01.01.2014 ж. бастап 31.12.2018 ж. аралығындағы кезеңде ШҚО бойынша Мемлекеттік кірістер департаментінің кешенді тексеруі нәтижесінде «БГЭС» АҚ бойынша ҚҚС салықтарын қосымша есептеуге және өсімпұлдарды есептеуге байланысты.

Бұл ретте БГЭС шығыстарын есепке алмағандағы ОАР шығыстарының төмендеуі 1%-ды (143 млн теңге) құрады.

Алдағы кезеңге болжам: 2021 жылға арналған болжамда әкімшілік шығыстар 2020 жылғы деңгейден төмен және 13 532 млн теңгені құрайды. Азаю негізінен салық шығындарын азайту арқылы жүзеге асырылады.

Қаржылық шығыстар, млн теңге

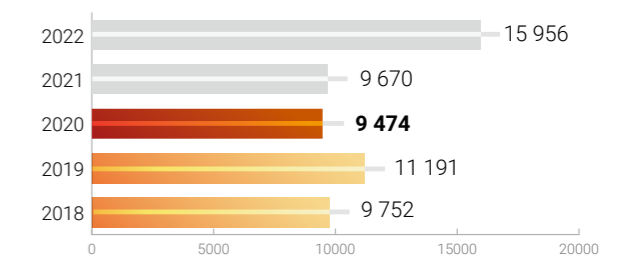

2020 жыл қорытындысы бойынша қаржылық шығыстар 31 025 млн теңгені құрады, бұл 2019 жылғы нақты көрсеткіштен 1 294 млн теңгеге аз. Қаржыландыруға

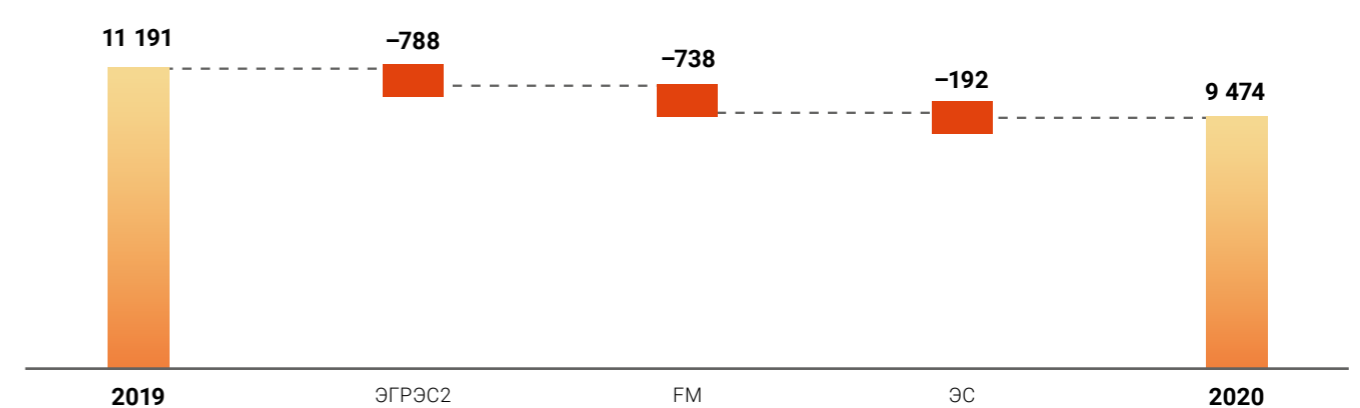
арналған шығыстардың азаюы негізінде қарыздарды ұзақ мерзімді өтеуге байланысты сыйақылар бойынша шығындарды қысқарту есебінен болған.

Алдағы кезеңге болжам: 2020–2021 жылдарға арналған болжамда қаржыландыруға жұмсалатын шығыстар айналым қаражатын толықтыру мақсатында ЕТҰ бойынша қарыз қаражатын қосымша тартуға байланысты ұлғаяды.

Бірлескен және қауымдастырылған кәсіпорындардың пайдасындағы үлес және инвестициялардың құнсыздануы, млн теңге

Бірлескен және қауымдастырылған кәсіпорындардың пайдасындағы үлес

2020 жылғы үлестік табыс 9 474 млн теңгені құрады, азаю ұқсас кезеңге қарағанда 1 718 млн теңгені құрады.

Forum Muider – пайданың 738 млн теңгеге азаюы негізінен «Богатырь Көмір» ЖШС бойынша көмірді сату көлемінің 1 249 мың тоннаға (3%) азаюы есебінен болды.

Негізгі өзгерістер төмендегі активтер бойынша болды:

- «Екібастұз ГРЭС-2 станциясы» АҚ – өткен жылмен салыстырғанда залалдың (788) млн теңгеге артуы мына факторларға байланысты:
 - қаржыландыру шығындарының (795) млн теңгеге өсуі;
 - бағам айырмашылығы бойынша шығыстардың (366) млн теңге сомасына өсуі.

2020 жылға арналған жоспарда пайданың үлесі 9 670 млн теңгені, 2021 жылы – 15 956 млн теңгені құрайды.

Компания туралы

2018–2028 жылдарға арналған Даму стратегиясы

Электр энергиясы мен көмір нарығына шолу

КОМПАНИЯ ҚЫЗМЕТІНЕ ҚАРЖЫ-ЭКОНОМИКАЛЫҚ ШОЛУ

Инвестициялық қызметті басқару

Сатып алуды басқару

Корпоративтік басқару

Орнықты даму

Қосымшалар

ТАРИФ САЯСАТЫ

Табиғи монополиялар мен реттелетін нарық субъектілері мен бәсекелес нарықта басым сипатқа ие субъектілер болып табылатын Топтың еншілес компаниялары мен оның бірлескен кәсіпорындарының операциялық қызметі «Электр энергетикасы туралы», «Табиғи монополиялар туралы» ҚР Заңдарымен және ҚР Кәсіпкерлік кодексімен реттеледі. Тарифтік реттеу энергетикалық компанияның қызметінің түріне байланысты ҚР Ұлттық экономика министрлігінің Табиғи монополияларды реттеу және бәсекелестікті қорғау комитетінің (бұдан әрі – Комитет) немесе салалық министрлік – Энергетика министрлігінің (бұдан әрі – ЭМ) құзыретіне жатады.

Электр энергиясының тарифтері 2016–2018 жылдар кезеңінде энергия өндіруші ұйымдар (бұдан әрі – ЭӨҰ) үшін бұрын станциялар үшін 2015 жылға бекітілген шекті тарифтер деңгейінде белгіленді.

2014 жылы қабылданған Қазақстанның отын-энергетикалық кешенін (ОЭК) дамытудың 2030 жылға дейінгі тұжырымдамасының негізінде 2019 жылдан бастап саланы инвестициялардың жеткілікті деңгейімен қамтамасыз етудің тиімді тетігі ретінде қуат нарығы енгізілді, бұл ұзақ мерзімді болашақта нарыққа жағымды әсер ететін болады.

2019 жылдан бастап энергия өндіруші ұйымдар үшін қуат нарығын іске қосуды ескере отырып, мыналар қалыптастырылды:

- инвестициялық жобаларға және негізгі борышты өтеуге арналған шығындарды қамтитын қуатқа арналған шекті тарифтер (инвестициялық жобаларды іске асыру үшін тартылатын несие қаражаты бойынша);

- операциялық шығындар мен тіркелген пайданы қамтитын электр энергиясына шекті тарифтер. Қазақстан Республикасы Энергетика министрінің 2020 жылғы 22 мамырдағы № 205 бұйрығымен жаңа «Электр энергиясына шекті тарифтерді бекіту кезінде ескерілетін тіркелген пайданы, сондай-ақ теңгерімдеуші электр энергиясына шекті тарифтерді бекіту кезінде ескерілетін теңгерімдеуге тіркелген пайданы айқындау әдістемесі» бекітілді.

Жаңартылатын энергия көздерін пайдалану объектілері өндіретін электр энергиясын жеткізу тарифтері тіркелген болып табылады және ЖЭК технологиясына байланысты (жел, күн және басқа көздер үшін бөлек) ҚР Үкіметінің қаулысымен бекітілген және жыл сайын индекстеуге жатады. Бұл ретте қаржы-есеп айырысу орталығы сатып алушы ретінде әрекет етеді, ал энергия өндіруші ұйым сатушы ретінде әрекет етеді.

Энергия жеткізуші компаниялар үшін электр энергиясын беруге және бөлуге, жылу энергиясын өндіруге арналған тарифтерді және энергиямен жабдықтауға арналған тарифтерді (ЭЖҰ) Экономика министрлігінің Табиғи монополияларды реттеу және бәсекелестікті қорғау комитеті реттейді. Комитеттің реттеуі мен бақылауы заңнамалық және нормативтік-құқықтық актілерге қатаң сәйкестікте жүзеге асырылады.

Тарифтер бойынша шешімдер әлеуметтік және саяси мәселелерге айтарлықтай әсер етеді. ҚР Үкіметінің экономикалық, әлеуметтік және өзге де саясаты Топтың операциялық қызметіне елеулі әсер етуі мүмкін.

КОМПАНИЯ ҚЫЗМЕТІНІҢ ТҮРЛЕРІН ТАРИФТІК МЕМЛЕКЕТТІК РЕТТЕУ

Электр энергиясын өндіруге арналған орташа мөлшерленген тарифтер

Атауы	2018 ж. нақты	2019 ж. нақты	2020 ж. нақты	2021 ж. болжам	2022 ж. болжам
«Екібастұз ГРЭС-1» ЖШС, орташа мөлшерленген тарифтер, теңге кВт*с	6,85	6,07	6,44	7,67	9,87
экспортқа арналған тариф, теңге/кВт*с	5,18	9,64	10,22	10,75	10,75
ҚР тарифі, теңге/кВт*с	7,28	5,87	5,86	7,39	9,84
о.і. эл. энергиясына арналған тариф, теңге/кВт*с		5,65	5,65	6,63	8,98
о.і. эл. қуатқа арналған тариф, мың теңге/МВт*айына		590	590	590	614
«Екібастұз ГРЭС-2 станциясы» АҚ, орташа мөлшерленген тарифтер, теңге кВт*с	7,53	8,70	9,64	9,91	9,95
электр энергиясына арналған тариф, теңге/кВт*с		7,42	8,55	9,13	9,13

Атауы	2018 ж. нақты	2019 ж. нақты	2020 ж. нақты	2021 ж. болжам	2022 ж. болжам
қуатқа арналған тариф, мың теңге/МВт*айына		590	590	590	614
«Алматы электр станциялары» АҚ, орташа мөлшерленген тарифтер, теңге кВт*с	8,60	9,66	11,41	12,54	13,40
электр энергиясына арналған тариф, теңге/кВт*с		8,43	9,45	10,66	11,65
қуатқа арналған орташа мөлшерленген тариф, мың теңге/МВт*айына			875	883	820
қуатқа арналған тариф, мың теңге/МВт*айына		590	590	590	614
қуатқа арналған жеке тариф, мың теңге/МВт*айына			4 169	4 169	3 139
«Шардара СЭС» АҚ, орташа мөлшерленген тарифтер, теңге кВт*с	9,50	4,86	12,95	13,81	15,87
электр энергиясына арналған тариф, теңге/кВт*с		4,23	8,49	9,15	11,21
қуатқа арналған тариф, мың теңге/МВт*айына		590	4 069	3 868	3 868
«Мойнақ СЭС» АҚ, орташа мөлшерленген тарифтер, теңге кВт*с	9,51	10,02	21,33	21,88	21,94
электр энергиясына арналған тариф, теңге/кВт*с		7,93	12,02	12,02	12,02
қуатқа арналған тариф, мың теңге/МВт*айына		590	2 564	2 564	2 564
«Samruk-Green Energy» ЖШС, теңге кВт*с	45,11	48,54	32,73	18,88	20,00
«Бірінші жел электр станциясы» ЖШС, теңге кВт*с	28,31	30,03	31,62	33,20	34,53
«Ereymtau Wind Power» ЖШС					22,68
«Энергия Семиречья» ЖШС				22,68	23,59

Есепті кезеңде мынадай тарифтер қолданылды:

2019 жылдың 1 қаңтарынан бастап Қазақстан Республикасында электр қуаты нарығы жұмыс істей бастады. Электр энергиясын өндірушілер алатын кірістер екі құрамдас бөлікке бөлінді – электр энергиясын сатудан түскен кіріс (ағымдағы шығындарды жабуға бөлінеді) және электр қуатын әзірлікте ұстап тұру қызметтерін көрсетуден түскен кіріс (негізгі қарызды және инвестицияларды өтеуге бөлінеді). Барлық ЭӨҰ үшін 590 мың теңге/МВт*айлық мөлшерде электр қуатын әзірлікте ұстап тұру қызметіне бірыңғай шекті тариф бекітілді. 2020–2025 жылдарға электр энергиясына тарифтер бекітілді. Алайда, бекітілген тарифтер жылдар бойынша индекстеуді қарастырмайды. Мұның үстіне, «Электр энергетикасы туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 12-1-бабының 2-тармағына сәйкес қажет болған жағдайда электр энергиясына бекітілген тарифтер жыл сайын түзетіліп отырады.

Қуат нарығының іске қосылуымен станциялар үшін 2020 жылы электр энергиясына орташа өлшенген тарифтер 2020 жылғы 1 шілдеден бастап түзетілген шекті тарифтер мен қуатқа жеке тарифтердің енгізілуін ескере отырып өсті.

ҚР ЭМ-нің станциялар үшін тапшы тарифтерді бекітуіне байланысты, нормативтік актілерге сәйкес, ЭӨҰ ҚР ЭМ-ге электр энергиясына шекті тарифтерді түзетуге өтінімдер ұсынды. Нәтижесінде 2020 жылғы 1 шілдеден бастап ҚР ЭМ электр энергиясына мынадай шекті тарифтерді бекітті.

«Екібастұз ГРЭС-1» ЖШС үшін тариф елеусіз ғана өсті – 5,80 теңге/кВт*с. «Екібастұз ГРЭС-2» АҚ станциясы мен «Алматы электр станциялары» АҚ үшін тарифтердің айтарлықтай өсуі шығыстардың өсуіне байланысты сәйкесінше 18,4% және 18,4% мөлшерінде жүргізілді. Мойнақ СЭС үшін тариф қолданыстағы деңгейде сақталды. «Шардара СЭС» АҚ үшін тариф 7,1%-ға төмендеп, 8,10 теңге/кВт*с құрады. (бұрын бекітілген тариф бойынша 8,72 теңге/кВт*с).

ЭӨҰ атауы	ҚР ЭМ бекіткен		Ауытқу	
	2019 ж. 1 қазаннан	2020 ж. 1 шілдеден	(+,-)	%-да
«Екібастұз ГРЭС-1» ЖШС	5,76	5,80	0,04	0,7
«Екібастұз ГРЭС-2 станциясы» АҚ	7,73	9,13	1,4	18,1
«Алматы электр станциялары» АҚ	8,70	10,30	1,6	18,4
«Мойнақ СЭС» АҚ	12,02	12,02	0	0
«Шардара СЭС» АҚ	8,72	8,10	-0,62	-7,1

2020 жылға Қазақстан Республикасы Энергетика министрлігі ауқымды инвестициялық жобаларды іске асыратын станцияларға – «Мойнақ СЭС» АҚ, «Шардара

СЭС» АҚ және «Алматы электр станциялары» АҚ үшін инвестициялық тарифтерді бекіту бойынша жұмыс жүргізді.

ЭӨҰ атауы	Көлемі	Жеке тариф	Кезең
«Алматы электр станциялары» АҚ	69,5 МВт	4 168,60	2020–2024 жж.
«Мойнақ СЭС» АҚ	298 МВт	2 563,67	2020–2026 жж.
«Шардара СЭС» АҚ	61 МВт	4 069,3	2020–2028 жж.

«ЕГРЭС-1» ЖШС 30.01.2020 ж. Нарық кеңесіне (ҚЭК) «Жаңа электр сүзгілерін орната отырып, № 1 энергия блогын қалпына келтіру» жобасын іске асыру бойынша жеке тарифті бекітуге өтінім берді.

қайта құру» жобасын іске асыру бойынша жеке тарифті бекітуге өтінім берді. Нарық кеңесінің мақұлдауын алғаннан кейін өтінім ҚР ЭМ қарауына жіберілетін болады.

28.02.2021 ж. ЕГРЭС-1 ҚР ЭМ-мен 2025–2031 жылдар кезеңінде 476,6 МВт қызмет көлеміне есептегенде айына 1 199 мың теңге/МВт*айына мөлшерінде тариф белгілей отырып, № 1 энергия блогын қалпына келтіру бойынша жаңғыртуға, қайта құруға, кеңейтуге және жаңартуға инвестициялық келісім жасады.

2021 жылдан бастап және одан әрі қарай электр энергиясына және қуатқа тарифтер тұтынушылардың баға индексін ескере отырып болжанады.

Жаңартылатын энергия көздерін пайдалану объектілері өндіретін электр энергиясын жеткізу тарифтері тіркелген болып табылады және ЖЭК технологиясына байланысты (жел, күн және басқа көздер үшін бөлек) ҚР Үкіметінің қаулысымен бекітілген әрі ол жыл сайын индекскеуіне жатады.

26.01.2021 ж. «ЕГРЭС-2» АҚ Нарық кеңесіне (ҚЭК) «№ 3 энергия блогын орната отырып, ЕГРЭС-2-ні кеңейту және

Жылу энергиясын өндіруге арналған тарифтер, теңге/Гкал

Атауы	2018 ж. нақты	2019 ж. нақты	2020 ж. нақты	2021 ж. болжам	2022 ж. болжам
«Алматы электр станциялары» АҚ	3 917	3 354	3 441	3 467	3 929
«Екібастұз ГРЭС-2 станциясы» АҚ	816	809	697	867	902
«Екібастұз ГРЭС-1» ЖШС	446	572	367	496	496

Табиғи монополия субъектісі үшін заңнама инвестициялық құрамдасты және шығындарды жыл сайын индекс-теуді қоса отырып жылу энергиясын өндіретін ұйымдар үшін тарифтердің ұзақ мерзімді (5+ жыл) шекті деңгейлерін бекітуді қарастырады. Шекті тарифтерді Табиғи

монополияларды реттеу және бәсекелестікті қорғау комитеті бекітеді. Алайда, тарифтерді көтеру жылына бір реттен артық жүргізілмейді және объективті себептер бойынша станциялардың шығындары өскен жағдайда тарифтерді арттырмай-ақ сақтау тәуекелдері бар.

Электр энергиясын жеткізу қызметіне арналған тарифтер, теңге/кВт*с

Атауы	2018 ж. нақты	2019 ж. нақты	2020 ж. нақты	2021 ж. болжам	2022 ж. болжам
«Алатау Жарық Компаниясы» АҚ	5,89	5,46	5,95	6,04	6,42

Табиғи монополиялар субъектісі болып табылатын «Алатау Жарық Компаниясы» АҚ үшін өңірлік энергия жеткізуші компаниялар (АЭК-тер) үшін 2016–2020 жж. арналған инвестициялық құрамдасты қосу арқылы та-

рифтік сметалар негізінде ұзақ мерзімді шекті тарифтер бекітілді, мұны қажет болған жағдайда уәкілетті орган түзетеді.

2020 жылғы шілдеде АЖК өтінім берді және Алматы қаласы бойынша ТМРБҚД-ның 06.11.2020 ж. № 126-НҚ бұйрығымен 2021 жылдан бастап 2025 жылға дейінгі кезеңге шекті ұзақ мерзімді тарифтер бекітілді.

Кезең	2021 ж.	2022 ж.	2023 ж.	2024 ж.	2025 ж.
Бекітілген тариф	6,04	6,42	6,69	7,10	7,36

Тарифтерді ұлғайту (түзету) объективті себептер бойынша АЭС шығындары өскен жағдайда (иесіз желілер мен жабдықтарды теңгерімге алу және т. б.) жылына кемінде

бір рет жүргізіледі. Сондай-ақ тарифтерді ұлғайтпай сақтау тәуекелдері де бар.

ЭҚҰ-ның электр энергиясын сатуға арналған тарифтері, теңге/кВт*с

Атауы	2018 ж. нақты	2019 ж. нақты	2020 ж. нақты	2021 ж. болжам	2022 ж. болжам
«АлматыЭнергоСбыт» ЖШС	16,42	16,11	17,66	20,15	22,42

Энергиямен жабдықтаушы «АлматыЭнергоСбыт» ЖШС компаниясы әлеуметтік маңызы бар нарықтың субъектісі болып табылады, сонымен қатар оны уәкілетті орган реттеп отырады. Тарифтерді есептеу операциялық, қаржылық және инвестициялық компоненттерді қамтиды. Өңірлердегі халықтың әлеуметтік тұрақтылығын

сақтау мақсатында Реттеушінің тарифтің өсуін жасанды түрде ұстап қалу қаупі бар. ЭҚҰ үшін жеке тұлғаларға тұтыну нормаларына сәйкес саралану сақталады, заңды тұлғалар үшін электр энергиясы орташа босату тарифтері бойынша жеткізіледі.

Көмірді сату бағасы, теңге/тонна

Атауы	2018 ж. нақты	2019 ж. нақты	2020 ж. нақты	2021 ж. болжам	2022 ж. болжам
«Богатырь Көмір» ЖШС	2 013	2 120	2 311	2 348	2 587

«Богатырь Көмір» ЖШС көмірін сату бағасы тұтынушылардың 3-тобы үшін ҚР тұтынушыларына арналған дербес преysкуррантпен бекітіледі (ҚТЖ жанасу станциясындағы энергетика, көмір жинау станциясындағы

энергетика, коммуналдық-тұрмыстық қажеттіліктер). Реттеу ҰЭМ СК ТМРК Кәсіпкерлік кодексінің негізінде жүзеге асырылады.

ӨТІМДІЛІК ПЕН ҚАРЖЫЛЫҚ ТҰРАҚТЫЛЫҚ КӨРСЕТКІШТЕРІ

Сыртқы кредиторлардың ковенанттарының орындалуы:

Ковенант	Норматив	2019 ж. нақты	2020 ж. нақты	Ескертпе
Қарыз/ЕБИТДА (ЕҚДБ, ҚХБ)	кемінде 3,5	3,31	2,96	Сақталады
ЕБИТДА/Пайыздар (ЕҚДБ, ҚХБ)	кемінде 3,0	3,34	3,76	Сақталады
Қарыз/Меншікті капитал (ҚДБ)	кемінде 2,0	0,56	0,54	Сақталады

Атауы	2018 нақты	2019 нақты	2020 нақты	2021 болжам	2022 болжам
Қарыз/ЕБИТДА	3,18	3,31	2,96	3,18	1,77
Қарыз/Меншікті капитал	0,65	0,56	0,54	0,58	0,50
Ағымдағы өтімділік	1,04	0,70	0,75	0,75	1,30

2020 жылдың қорытындысы бойынша «Самұрық-Энерго» АҚ кредиторлардың жартыжылдық есепте көрсетілген қаржылық және қаржылық емес ковенанттарын сақтады.

2020 жылдың қорытындысы бойынша «Самұрық-Энерго» АҚ акционер ұсынған қаржылық тұрақтылық коэффициенттерінің мақсатты көрсеткіштеріне қол жеткізді.

Компания туралы

2018–2028 жылдарға арналған Даму стратегиясы

Электр энергиясы мен көмір нарығына шолу

КОМПАНИЯ ҚЫЗМЕТІНЕ ҚАРЖЫ-ЭКОНОМИКАЛЫҚ ШОЛУ

Инвестициялық қызметті басқару

Сатып алуды басқару

Корпоративтік басқару

Орнықты даму

Қосымшалар

Қарыздық жүктемені азайту

2020 жылдың 12 айының қорытындысы бойынша Қоғамның шоғырландырылған қарызы 325,4 млрд теңгені құрады, 2019 жылдың қорытындыларымен (338 млрд теңге) салыстырғанда есепті кезеңдегі қарыздың төмендеуі – 12,6 млрд теңге.

2020 жылы қарыздың азаюы жоспарланған қарызды өтеумен және 17,8 млрд теңге көлеміндегі қарызды мерзімінен бұрын өтеумен байланысты.

Қоғам валюталық тәуекелдерді теңестіру аясында 2019–2020 жж. мынадай іс-шараларды жүзеге асырды:

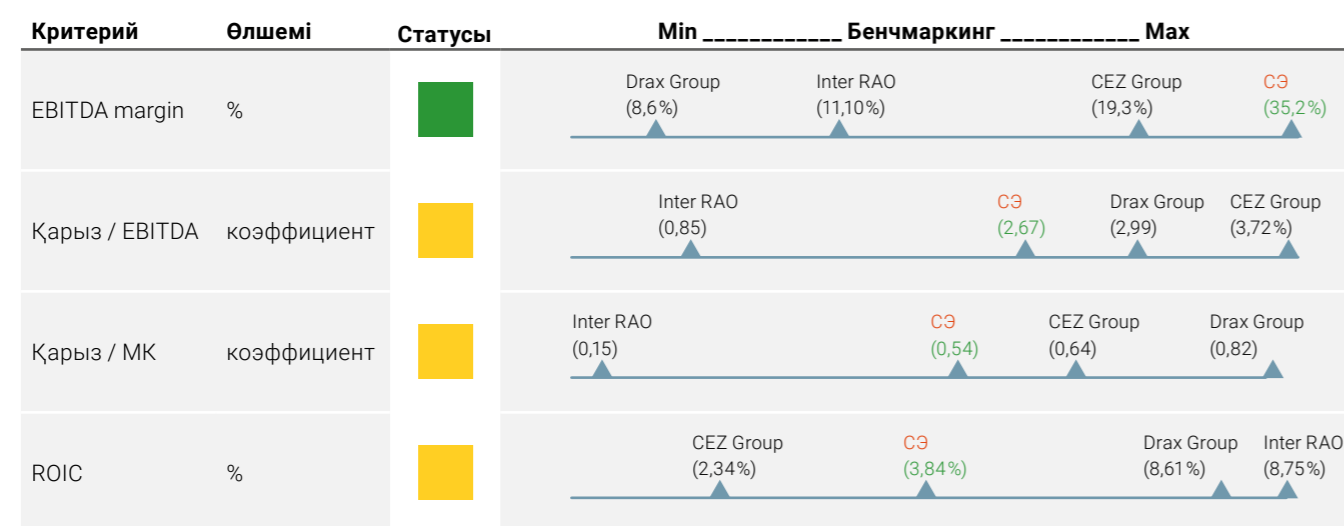
Валюталық міндеттемелерді теңгемен қайта қаржыландыру – «Мойнақ СЭС» АҚ 148 млн АҚШ долларына, «Екібастұз ГРЭС-2» АҚ шамамен 100 млрд теңге сомаға айырбасталды. Нәтижесінде несиелік портфельдегі валюталық міндеттемелердің үлесі 1,5%-ға дейін төмендеді.

2017–2020 жылдар аралығындағы кезеңде қарызды басқару жөніндегі жоспарлы жұмыс есебінен «Самұрық-Энерго» АҚ борышты балансқа көріністе бағалау тұрғысынан 94,5 млрд теңгеге қысқартты, бұл акционер белгілеген қаржылық тұрақтылық коэффициенттерінің мақсатты көрсеткіштеріне сәйкес келеді.

Пайыздық шығыстарды оңтайландыру

Сонымен бірге, 2020 жылдың қорытындылары бойынша қарыздарды жоспарлы және мерзімінен бұрын өтеу, валюталық міндеттемелерді қайта қаржыландыру және «Самұрық-Энерго» АҚ Топтың қолданыстағы несиелері бойынша сыйақы мөлшерлемелерін төмендету есебінен сыйақыға жұсатын шығыстарды 1,3 млрд теңгеге азайтуға қол жеткізілді.

Бенчмаркинг нәтижелері:

■ Ұқсас арасында орташасынан жақсы көрсеткіш

■ Ұқсас арасында орташа көрсеткішке сәйкес

■ Ұқсас арасында орташасынан төмен көрсеткіш

Несиелік рейтинг (Fitch Ratings)

2020 жылдың қорытындылары бойынша «Самұрық-Энерго» АҚ-ның Fitch Ratings халықаралық рейтингтік агенттігі берген ұзақ мерзімді рейтингтері «BB» деңгейінде сақталды, болжам «Тұрақты». Бұл ретте Fitch Ratings «Самұрық-Энерго» АҚ-ның басым қамтамасыз етілмеген рейтингін «BB -» деңгейінен «BB» деңгейіне дейін көтерді, сондай-ақ несие төлеу қабілеттілігін бағалау дербес негізде «b» деңгейінен «b+» деңгейіне дейін көтерілді.

Мәмілелер

Маңызды, ірі мәмілелер бойынша ақпарат «Самұрық-Энерго» АҚ-ның қаржылық есептілігінде көрсетіледі (2-том).

Айыппұлдар

«Самұрық-Энерго» АҚ компаниялар тобы бойынша елеулі айыппұлдардың жалпы мөлшері – 1 703,31 мың теңге.

Уәкілетті мемлекеттік органдар (еңбек инспекциясы, өнеркәсіптік қауіпсіздік, өрт қауіпсіздігі, энергетикалық қадағалау және бақылау, санитарлық-эпидемиологиялық қадағалау бойынша) заңнама талаптарының сәйкестігіне тексеру жүргізіліп, қаржылық санкциялар салынбай 25 ұйғарым актісі берілді.

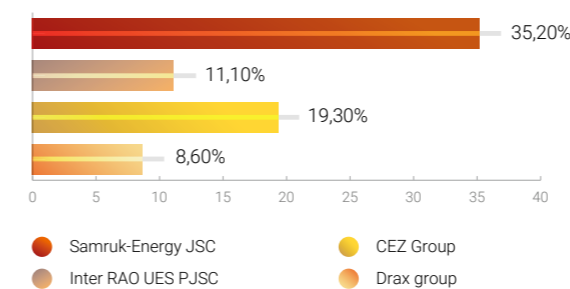
Есепті жыл ішінде бәсекелестікке кедергі келтіруге және монополияға қарсы заңнаманы бұзуға байланысты орын алған жағдайлар тіркелген жоқ.

Елеулі айыппұлдардың ақшалай мәні және экологиялық заңнама мен нормативтік талаптарды сақтамағаны үшін салынған қаржылық емес санкциялардың жалпы саны «Экология» бөлімінде көрсетілген.

Салыстырмалы талдау (бенчмаркинг)

Бенчмаркинг – «Самұрық-Энерго» АҚ-ны басқарудың маңызды элементтерінің бірі. Бенчмаркингті жүргізу мақсаты «Самұрық-Энерго» АҚ-ның әлсіз және күшті жақтарын анықтау үшін шетелдердің ұқсас компанияларымен операциялық және қаржылық көрсеткіштерді салыстыру болып табылады. Салыстырмалы талдау үшін таңдалған компаниялар өз елдерінің жетекші электр энергетикалық холдингтері болып табылады, олардың қызмет саласына жылу және су электр станцияларын, ЖЭК объектілерін, электр және энергиямен жабдықтаушы компанияларды қоса алғанда, электр

2020 ж. EBITDA margin

Дереккөз: ru.investing.com

Бенчмаркинг үшін төмендегідей ұқсас компаниялардың деректері пайдаланылды:

- Inter RAO UES PJSC (Ресей);
- CEZ Group (Чех Республикасы);
- Drax Group (Ұлыбритания).

Қазіргі кезде шетелдік ұқсас компаниялармен салыстырғанда, «Самұрық-Энерго» АҚ-ның кейбір көрсеткіштері бойынша нәтижелері төмен.

Қаржылық тұрақтылық көрсеткіштері «Самұрық-Энерго» АҚ-ның қолжетімді қаржылық левереджі толықтай пайдаланатынын көрсетеді.

Сонымен қатар, **EBITDA margin** көрсеткіші бойынша, «Самұрық-Энерго» АҚ өзінің ұқсас компанияларынан басым түседі. Бұл көрсеткіш сатудан түсетін кірістің жоғары екенін көрсетеді. **ROIC** көрсеткіші (салынған ұзақ мерзімді капиталдың рентабельділігі) бойынша «Самұрық-Энерго» өзге еуропалық ұқсас компаниялардың деңгейінде. Десек те, осы көрсеткіш бойынша «Самұрық-Энерго» қызметінің экономикалық талаптары ұқсас келетін ресейдің холдингінен едәуір төмен деңгейде, бұл инвестициялардың тиімділігін (рентабельділігін, қайтарымдылығын) арттыру қажеттігін көрсетеді.

Бұл ретте «Самұрық-Энерго» АҚ-ның ұқсас жария компанияларға қарағанда ҚР Үкіметіне тиесілі екенін атап өту қажет,

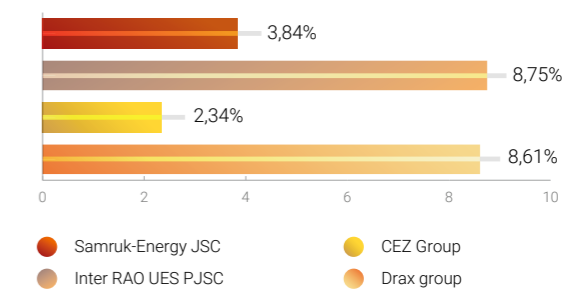
Ел	кВт*с үшін орташа тариф	Теңгемен/кВт*с	2020 жылғы жағдай бойынша орташа бағам
Қазақстан	17,66 теңге	17,66 теңге/кВт*с	
Ресей	4,15 рубль	23,84 теңге/кВт*с	5,74 теңге/рубль
Чех Республикасы	0,18 еуро	86,86 теңге/кВт*с	471,81 теңге/еуро
Ұлыбритания	0,22 еуро	103,94 теңге/кВт*с	

Дереккөз: Еуростат, Росстат

және жылу энергиясын өндіру мен өткізу кіреді. Капиталдандыру бөлігінде компаниялардың ауқымы «Самұрық-Энерго» АҚ-ға қарағанда жоғары, өйткені салыстырылатын компаниялар өз қызметін іске қосылған капитал көлемі мен ақша қаражатының ағындары бойынша электр энергетикасы нарығы айтарлықтай жоғары елдерде жүзеге асырады. Бенчмаркинг үшін мына көрсеткіштер қолданылды:

- EBITDA margin (EBITDA маржасы);
- Қарыз/EBITDA
- қарыз қаражаты үлесінің коэффициенті (Қарыз/Меншікті капитал)
- Инвестицияланған капиталдың тиімділігі (ROIC).

2020 ж. Return on Invested Capital (ROIC)

осыған байланысты Қоғам мемлекеттік саясаттың электр энергетикасы саласындағы жолсерігі болып табылады. Осыған орай, сондай-ақ энергетикалық сектордың мейлінше тозуына байланысты 2009 жылдан бастап әлеуметтік маңызы бар инвестициялық жобалар (Қазақстан Республикасы энергетикалық жүйесінің сенімділігі мен үздіксіз жұмыс істеуіне бағытталған) іске асырылды, бұл инвестицияланған капиталдың едәуір өсуіне әкеліп соқты, сәйкесінше инвестициялардың рентабельділік көрсеткішін төмендетті.

Қазақстан Республикасында ұқсас компаниялар елдерімен салыстырғанда электр энергиясына тариф деңгейінің төмен болуы инвестициялардың рентабельділік көрсеткіштеріне әсер ететін қосымша фактор болып табылады.

2020 ж. электр энергия орташа тарифі, теңге/кВт*с

